

ز به سؤال های زیر پاسخ کامل دهید: (۹ نمره)

- ۱ ارتباط میان توحید فردی و توحید اجتماعی را شرح دهید. ۱۸
- ۱ تفاوت میان امتحان الهی را با امتحان بشری بنویسید. ۱۹
- ۱ منظور از تسویف چیست؟ چگونه شیطان از این حيله برای گمراهی جوانان استفاده می کند؟ ۲۰
- ۲ یکی از مراحل توبه، جبران حقوق مردم (حق الناس) است، آن را با یک مثال توضیح دهید. ۲۱
- ۱ دو اصل اعتقادی را که در آیه «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِلَ صَالِحاً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ...» آمده است، بنویسید. ۲۲
- ۱ رفتار رسول خدا (ص) را با دختر خود حضرت فاطمه (س) با هدف ارتقای جایگاه زن، بنویسید. ۲۳
- ۱ دو مورد از آثار مثبت تمدن جدید در حوزه عدل و قسط را نام ببرید. ۲۴
- ۱ علت ظهور مکاتب عرفانی و معنوی در غرب چیست و چرا نتیجه ای جز سردرگمی برای بشر نداشته است؟ ۲۵
- ۲۰ **☆ موفق و مؤید باشید. ☆**

ساعت شروع: ۸ صبح

آزمون نوبت دوم

آزمون ۲: شهریور ۱۳۹۹

نمره

سؤالات امتحانی

ردیف

الف پیام آیات قرآنی و حدیث شریف را بنویسید: (۲ نمره)

- ۱ با توجه به آیه «اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ» معنای این که خداوند نور آسمان ها و زمین است، چیست؟ ۰/۵
- ۲ عبارت شریف قرآنی «وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ...» به کدام مرتبه توحید اشاره می کند؟ ۰/۵
- ۳ در آیه «أَقْمِنَ أُنْسُ بُنْيَانَهُ عَلَى تَقْوَى مِنَ اللَّهِ وَ رِضْوَانٍ خَيْرٍ» زندگی محکم و استوار بر چه پایه هایی بنا می شود؟ ۰/۵
- ۴ مطابق حدیث امام علی (ع): «الْتَوْبَةُ تُطَهِّرُ الْقُلُوبَ وَ تَغْسِلُ الذُّنُوبَ» چرا به عمل توبه، پیرایش و تخلیه می گویند؟ ۰/۵

ب درستی یا نادرستی گزاره های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید: (۲ نمره)

- ۵ یک موجود فقط در صورتی نیازمند به دیگری نیست که خودش ذاتاً موجود باشد. ۰/۵
- ۶ در اسلام، اخلاص شرط قبولی اعمالی است که فرد به درگاه خدا عرضه می دارد. ۰/۵
- ۷ اندازه، حدود، ویژگی، موقعیت مکانی و زمانی موجودات، وابسته به قضای الهی است. ۰/۵
- ۸ برای انسان، توفیق توبه همواره میسر است، فرد باید لحظه های توفیق را شکار کند. ۰/۵

ج جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید: (۲ نمره)

- ۹ تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی باعث می شود شخص، درونی ..... و شخصیتی ناپایدار داشته باشد. ۰/۵
- ۱۰ برای تقویت اخلاص از راه افزایش شناخت خدا، خوب است ساعاتی را صرف ..... در آیات الهی کنیم. ۰/۵
- ۱۱ امداد خاص خداوند نسبت به کسانی که با نیت پاک، قدم در راه حق می گذارند، سنت ..... الهی نام دارد. ۰/۵
- ۱۲ وقتی فرد گناهکار دائماً به خود می گوید به زودی توبه می کنم، در واقع شیطان او را به ..... می کشاند. ۰/۵

د ارتباط هر یک از مفاهیم زیر را کشف کنید: (۵/۱ نمره)

هریک از عبارات قسمت «الف» با کدام یک از نشانه های اختیار در قسمت «ب» ارتباط دارد؟ ۱۳

«الف»	«ب» (یک مورد اضافی است)
الف) دچار شک و تردید شدن در انتخاب ها	۱) مسئولیت پذیری
ب) افسوس خوردن از انجام کارهای اشتباه	۲) تفکر و تصمیم
ج) مستحق مجازات دانستن خود در عهدشکنی	۳) احساس پشیمانی
	۴) احساس رضایت

۰/۵

۰/۵

۰/۵

به سؤال های احکام زیر پاسخ دهید؛ (۲ نمره)

- ۱۴ هر یک از عبارات زیر چه حکمی دارد؟ «جایز» - «واجب کفایی» - «مستحب» - «مکروه» - «حرام» (یک مورد اضافی است).
 الف) ورزش کردن به قصد آمادگی برای انجام وظایف الهی
 ب) تولید فیلم های تلویزیونی جهت گسترش فرهنگ اسلامی
 ج) هر نوع تجارت به نفع رژیم صهیونیستی و ترویج کالای آن ها
 د) شرکت در مجالس شادی مانند جشن های ملی با رعایت احکام دین

به سؤال های زیر پاسخ کوتاه دهید؛ (۳ نمره)

- ۱۵ کدام اعتقاد دینی مانند روحی در پیکره احکام دین حضور دارد و به آن معنا می بخشد؟
 ۱۶ اگر کسی در پی کسب رضایت قدرت های مادی باشد، به چه شرکی گرفتار شده است؟
 ۱۷ عملی که از جهت کمیت و کیفیت مطابق فرمان الهی انجام شود، دارای چه خُسنی است؟
 ۱۸ شیطان در نزد خداوند اقرار کرده است که توانایی فریب کدام گروه از مؤمنان را ندارد؟
 ۱۹ کدام سنت الهی موجب به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی است؟
 ۲۰ در چه صورت واجب است افراد یک جامعه از مصرف کالاهای خارجی خودداری کنند؟

به سؤال های زیر پاسخ کامل دهید؛ (۵/۷ نمره)

- ۲۱ مراحل تکمیلی توبه را نام ببرید.
 ۲۲ توبه اجتماعی را با ذکر مثال شرح دهید.
 ۲۳ چرا در اسلام ارتباط جنسی خارج از چارچوب شرع، حرام شمرده شده است؟
 ۲۴ تلاش های پیامبر اکرم (ص) را برای برپایی جامعه عدالت محور، توضیح دهید.
 ۲۵ چگونه یکی از جاهل ترین جوامع روزگار پیامبر اسلام (ص) مشتاق علم گردید؟
 ۲۶ توجه به قانون، یکی از آثار مثبت تمدن جدید در حوزه عدل است؛ آن را شرح دهید.
 ۲۷ مهم ترین عامل برای حضور کارآمد یک کشور در میان افکار عمومی جهان چیست؟ چرا؟
 ☆ موفق و مؤید باشید. ☆

ساعت شروع: ۱۰ صبح

آزمون نوبت دوم

آزمون ۳: دی ۱۳۹۹

ردیف **سؤالات امتحانی** **نمره**

الف **پیام آیات قرآنی و حدیث شریف را بنویسید؛ (۳ نمره)**

- ۱ آیه شریفه «كَلَّا نُمِدُّ هُوْلَاءِ وَ هُوْلَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ وَ مَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَخْظُوْرًا» بیانگر کدام سنت الهی است؟
 ۲ آیه شریفه «لَقَدْ اَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَ اَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَ الْمِيْزَانَ لِيَقُوْمَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ» به کدام معیار تمدن اسلامی اشاره دارد؟
 ۳ با تدبیر در آیه «ادْعُ اِلَى سَبِيْلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَ الْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَ جَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ اَحْسَنُ» سه روش صحیح دعوت به دین اسلام را استخراج کرده و بنویسید.
 ۴ مطابق حدیث امام علی (ع) «یا معشَرَ التُّجَّارِ، اَلْفِیْقَةُ، ثُمَّ الْمُتَجَرِّ، چگونه می توان از گرفتاری به کسب حرام دوری کرد؟

ب **درستی یا نادرستی گزاره های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید؛ (۲ نمره)**

- ۵ انسانی که گرفتار شرک عملی شده، از درونی آرام و شخصیتی پایدار برخوردار است.
 ۶ نیایش و عرض نیاز به پیشگاه خداوند و طلب یاری از او برای تقویت اخلاص، غفلت از خداوند را کم می کند.
 ۷ موجودات جهان، از آن جهت که با حکم و فرمان و اراده الهی ایجاد می شوند، به تقدیر الهی وابسته اند.
 ۸ اولین آیاتی که بر رسول خدا (ص) نازل شد و آغازگر رسالت وی بود، درباره دانش و آموختن بود.

ج جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید: (۲ نمره)

- ۹ اگر کسی معتقد باشد که این جهان را چند خدا آفریده‌اند، گرفتار شرک در ..... شده است. /۵
- ۱۰ اگر رفتار ناپسند برخی از افراد سبب بدبینی دیگران به دین شود، در واقع حقوق ..... افراد ضایع شده است. /۵
- ۱۱ تنها شیوه مطمئن و قابل اعتمادی که پیش روی هر انسان خردمند و عاقبت‌اندیشی قرار دارد، زندگی ..... است. /۵
- ۱۲ پیامبر (ص) از هر فرصتی برای رفع تبعیض‌های طبقاتی و برقراری فرهنگ ..... در جامعه، کمال استفاده را می‌نمود. /۵

د به پرسش‌های زیر پاسخ کوتاه دهید: (۳ نمره)

- ۱۳ عقیده به توانایی پیامبر اکرم (ص) و اولیای دین (ع) در برآوردن حاجات انسان چه موقع موجب شرک است؟ /۵
- ۱۴ گام برداشتن انسان در مسیر توحید عملی چگونه صورت می‌گیرد؟ /۵
- ۱۵ شیطان در پیشگاه خداوند اقرار کرده است که توانایی فریب چه افرادی را ندارد؟ /۵
- ۱۶ بیان عبارت «آب که از سرگذشت چه یک وجب، چه صد وجب» از زبان شیطان، نشان‌دهنده کدام حیلۀ او برای دور کردن انسان از توبه است؟ /۵
- ۱۷ دلایل حرام بودن قمار در اسلام را بنویسید. (ذکر دو مورد کافی است). /۵
- ۱۸ گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام، نیازمند چه تغییر و چه تحولی بود؟ /۵

ه در عبارت‌های زیر گزینه صحیح را تشخیص دهید: (۱ نمره)

- ۱۹ تلاش برای انجام کار به درستی و به همان صورت که خداوند فرمان داده است، دارای کدام حُسن می‌باشد؟ /۵
- الف) فاعلی
ب) فعلی
- ۲۰ بیت «هیچ گویی سنگ را فردا بیا / ورنیایی من دهم بد را سزا؟» بیانگر کدام شاهد اختیار است؟ /۵
- الف) مسئولیت‌پذیری
ب) تفکر و تصمیم

و ارتباط هر یک از مفاهیم زیر را کشف کنید: (۱/۵ نمره)

هر یک از عبارت‌های قسمت «الف» با کدام یک از عبارت‌های قسمت «ب» ارتباط دارد؟

«الف»	«ب» (یک مورد اضافی است)
الف) نظریات و کشفیات جدید در علوم مختلف	۱) توجه به قانون
ب) آشنایی مردم با حقوق خود در مقابل دولت‌ها	۲) مصرف‌زدگی
ج) ایجاد نیازهای کاذب با استفاده از جاذبه تبلیغات در مردم	۳) علم‌زدگی
	۴) رشد سریع علم

- /۵
- /۵
- /۵

ز به سؤال‌های احکام زیر پاسخ دهید: (۲ نمره)

- ۲۲ حکم هر یک از موارد زیر را بنویسید: (واجب - جایز - واجب کفایی - حرام - مستحب) (یک مورد اضافی است). /۵
- الف) فراهم کردن زیرساخت‌های لازم برای پایگاه‌های ارتباطی بومی و داخلی توسط دولت /۵
- ب) استفاده از موسیقی، خواه موسیقی سنتی و کلاسیک و خواه غیرسنتی و مدرن /۵
- ج) شرکت در مجالس شادی برای تقویت صلۀ رحم به شرط رعایت احکام الهی /۵
- د) شرط‌بندی در بازی‌ها و ورزش‌های معمولی /۵

ح به پرسش‌های زیر پاسخ کامل دهید: (۵/۵ نمره)

- ۱ ۲۳ چرا انسان در شناخت ذات و چیستی خداوند ناتوان است؟
  - ۱ ۲۴ تفاوت امتحان الهی را با امتحان بشری بنویسید.
  - ۷/۵ ۲۵ توبه اجتماعی را با ذکر مثال شرح دهید.
  - ۱ ۲۶ چرا دوره جوانی بهترین زمان برای توبه است؟
  - ۱ ۲۷ موقعیت زن و خانواده را در تمدن اسلامی بنویسید.
- ۲۰ ☆ موفق و مؤید باشید. ☆

ساعت شروع: ۸ صبح

آزمون نوبت دوم

آزمون ۴: خرداد ۱۴۰۰

ردیف سؤالات امتحانی

الف پیام آیات قرآنی و حدیث شریف را بنویسید. (۵/۲ نمره)

- ۰/۵ ۱ با توجه به آیه شریفه «اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ...» نور بودن خداوند به چه معنا است؟
- ۰/۵ ۲ با تدبّر در آیه شریفه «لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا...» با توبه کدام گناهان بخشیده می‌شود؟
- ۱ ۳ مطابق آیه «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ...» دو معیار تمدن اسلامی را نام ببرید.
- ۰/۵ ۴ حدیث امام صادق (ع) «إِنَّمَا الْمُؤْمِنُ بِمَنْزِلَةِ كَفَّةِ الْمِيزَانِ كُلَّمَا زِيدَ فِي إِيْمَانِهِ زِيدَ فِي بَلَاءِهِ...» به کدام سنت الهی اشاره دارد؟

ب درستی و نادرستی عبارتهای زیر را با (ص / غ) مشخص کنید. (۲ نمره)

- ۰/۵ ۵ خداوند حقیقتی نامحدود دارد؛ در نتیجه ذهن ما نمی‌تواند به حقیقت او احاطه پیدا کند.
- ۰/۵ ۶ براساس سنت امداد، خداوند عمل نیک را چند برابر پاداش و کار بد را فقط به اندازه خودش جزا می‌دهد.
- ۰/۵ ۷ احکام و قوانین دین اسلام، فقط سعادت و نیک‌بختی اخروی و ابدی انسان را تأمین می‌نماید.
- ۰/۵ ۸ طبق عقاید رهبران کلیسا، تعقل با ایمان سازگاری ندارد و سبب تزلزل ایمان می‌شود.

ج جای خالی عبارتهای زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید. (۲ نمره)

- ۰/۵ ۹ منظور از توحید در ..... این است که مخلوقات، جز به اجازه خداوند نمی‌توانند در جهان تصرف کنند.
- ۰/۵ ۱۰ اختیار یک حقیقت ..... است که هر انسانی آن را در خود می‌یابد.
- ۰/۵ ۱۱ توبه گناهان را از قلب خارج کرده و آن را شست‌وشو می‌دهد، به همین جهت این عمل را ..... می‌گویند.
- ۰/۵ ۱۲ یکی از اهداف مهم پیامبر(ص)، ارتقای جایگاه ..... ، به عنوان کانون رشد و تربیت انسان‌ها بود.

د به سؤال‌های زیر، پاسخ کوتاه دهید: (۳ نمره)

- ۰/۵ ۱۳ چرا انسان موحد دارای شخصیتی ثابت و استوار و برخوردار از آرامش روحی است؟
- ۰/۵ ۱۴ نیت خالص در عمل انسان مؤمن به کدام حُسن اشاره دارد؟
- ۰/۵ ۱۵ چرا بهترین زمان توبه، دوران جوانی است؟
- ۰/۵ ۱۶ دو نمونه از اموری که سبب ناپاک شدن روزی انسان می‌گردد را نام ببرید.
- ۰/۵ ۱۷ یکی از ویژگی‌های جامعه عدالت محور پیامبر اکرم (ص) را بنویسید.
- ۰/۵ ۱۸ دیدگاه غالب و حاکم در تمدن جدید نسبت به انسان چگونه است؟

- ۱۹ اگر کسی دل به هوای نفس (بت درون) سپرده و آن را معبود خود قرار دهد، گرفتار چه نوع شرکی شده است؟
الف) شرک عملی در بعد فردی
ب) شرک در ربوبیت
- ۲۰ کدام عبارت، از دلایل حرام بودن قمار است؟
الف) فراموش نشدن زشتی قمار در اذهان مسلمانان
ب) ایجاد کینه و دشمنی میان برنده و بازنده
- ۲۱ کدام مورد از آثار منفی تمدن جدید در حوزه «عدل و قسط» می باشد؟
الف) افزایش فاصله میان انسان های فقیر و غنی در جهان
ب) مشارکت مردم در تشکیل حکومت

کشف ارتباط: (۲ نمره)

هر یک از عبارت های سمت راست جدول با کدام یک از عبارت های سمت چپ جدول ارتباط دارد؟

الف)	ب) (یک مورد اضافی است)
الف) دیدار محبوب حقیقی و تقرب به پیشگاه الهی	۱) از آثار منفی تمدن جدید در حوزه عدل و قسط
ب) دعای خیر و طلب آموزش برای صاحبان حق	۲) امر به معروف و نهی از منکر
ج) مهم ترین راه اصلاح جامعه از بیماری های اجتماعی	۳) دریافت پاداش های وصف نشدنی اخلاص
د) نابودی طبیعت	۴) از آثار منفی تمدن جدید در حوزه علم
	۵) جبران حقوق مردم

سؤالات احکام: (۲ نمره)

- ۲۳ حکم هر یک از موارد زیر را مشخص کنید: (جایز و حلال - مستحب - حرام - واجب کفایی)
الف) شرط بندی حتی در بازی ها و ورزش های معمولی
ب) شرکت در مجالس شادی جهت تبلیغ دین، به شرط رعایت احکام الهی
ج) استفاده از موسیقی، خواه سنتی و کلاسیک و خواه غیر سنتی و مدرن
د) تولید، توزیع و تبلیغ فیلم های سینمایی و تلویزیونی به منظور گسترش فرهنگ و معارف اسلامی

به هر یک از سؤال های زیر، پاسخ کامل و تشریحی بدهید. (۵ نمره)

- ۲۴ آیا درخواست از اولیای الهی (ع) در برآوردن حاجات انسان با توحید منافات دارد؟ توضیح دهید.
- ۲۵ مخلوقات جهان از چه جهت به تقدیر الهی و از چه جهت به قضای الهی وابسته هستند؟
- ۲۶ یکی از حیل های شیطان که به تأخیر انداختن توبه (تسویف) است را شرح دهید.
- ۲۷ چه عواملی در صدر اسلام، سد جاهلیت و خرافه گرایی را شکست؟
- ۲۸ از مسئولیت های مسلمانان در حوزه عدل و قسط «استحکام بخشیدن به نظام اسلامی» را شرح دهید.

پیام آیات قرآنی و حدیث شریف را بنویسید. (۲/۵ نمره)

- ۱ انواع توحید را در عبارت شریفه «إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ...» مشخص نمایید. ۰/۵
- ۲ آیه شریفه «كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَ نَبَلُوكُم بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً...» بیانگر کدام سنت الهی است؟ ۰/۵
- ۳ در عبارت قرآنی «أَفَمَنْ أَتَىٰ بُنْيَانَهُ عَلَىٰ تَقْوَىٰ مِنَ اللَّهِ وَ رِضْوَانٍ خَيْرٌ...»، زندگی محکم و استوار بر چه پایه‌هایی بنا می‌شود؟ ۰/۵
- ۴ آیه شریفه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ...» بیانگر کدام معیار تمدن اسلامی است؟ ۰/۵
- ۵ براساس حدیث پیامبر (ص) «تَفَكَّرُوا فِي كُلِّ شَيْءٍ وَ لَا تَفَكَّرُوا فِي ذَاتِ اللَّهِ» چرا انسان از تفکر در ذات الهی نهی شده است؟ ۰/۵

ب درستی و نادرستی عبارات زیر را با (ص / غ) مشخص کنید. (۲ نمره)

- ۶ از آن جا که خدا تنها مالک جهان است، تنها ولی و سرپرست جهان نیز هست. ۰/۵
- ۷ حُسن فعلی بدین معناست که انجام دهنده کار، دارای نیت الهی باشد. ۰/۵
- ۸ هنگام توبه باید توجه کنیم که حقوق مادی انسان‌ها بسیار مهم‌تر از حقوق معنوی آنان است. ۰/۵
- ۹ یکی از وظایف ما مسلمانان در حوزه علم، ترسیم چهره عقلانی و منطقی دین اسلام است. ۰/۵

ج جای خالی عبارات زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید. (۲/۵ نمره)

- ۱۰ احساس رضایت یا پشیمانی یکی از شواهد وجود ..... در انسان است. ۰/۵
- ۱۱ سنگین شدن بار گناهان و حرکت تدریجی به سوی هلاکت ابدی، سنت ..... نام دارد. ۰/۵
- ۱۲ توبه به کمک ایمان و عمل صالح، گناهان را به ..... تبدیل می‌سازد. ۰/۵
- ۱۳ یکی از اهداف مهم پیامبر (ص)، ارتقای جایگاه .....، به عنوان کانون رشد و تربیت انسان‌ها بود. ۰/۵
- ۱۴ مشارکت مردم در تشکیل حکومت، گام مثبتی بود که در حوزه ..... تمدن جدید برداشته شد. ۰/۵

د به سؤال‌های زیر، پاسخ کوتاه بدهید. (۲/۵ نمره)

- ۱۵ عقیده به توانایی پیامبر اکرم (ص) در برآوردن حاجات انسان در چه صورت موجب شرک است؟ ۰/۵
- ۱۶ میان بُعد فردی و اجتماعی توحید عملی چه رابطه‌ای وجود دارد؟ ۰/۵
- ۱۷ چرا به توبه «پیرایش یا تخلیه» گفته می‌شود؟ ۰/۵
- ۱۸ مهم‌ترین حق خداوند بر بنده چیست؟ ۰/۵
- ۱۹ یکی از زمینه‌های پیدایش تمدن جدید اروپا را نام ببرید. ۰/۵

ه گزینه صحیح را انتخاب کنید. (۱/۵ نمره)

- ۲۰ رابطه خداوند با جهان را تا حدی می‌توان، به چه چیزی تشبیه نمود؟ ۰/۵
- الف) ساعت‌ساز و ساعت
ب) مولد برق با جریان برق
- ۲۱ مخلوقات جهان از آن جهت که با فرمان و حکم و اراده الهی ایجاد می‌شوند به ..... وابسته‌اند. ۰/۵
- الف) قضای الهی
ب) تقدیر الهی
- ۲۲ گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام، نیازمند چه تغییر و تحولی بود؟ ۰/۵
- الف) تغییر در نگرش انسان‌ها و تحول در شیوه زندگی
ب) تغییر در محیط زندگی و تقویت فرهنگ شهادت

هریک از عبارات‌های سمت راست جدول با کدام یک از عبارات‌های سمت چپ جدول ارتباط دارد؟

۲۳

«الف»	«ب» (یک مورد اضافی است)
الف) از میوه‌های درخت اخلاص	۱) دوره جوانی
ب) بهترین زمان برای توبه	۲) توجه به قانون
ج) از ویژگی‌های جامعه عدالت محور	۳) علم‌زدگی
د) از آثار مثبت حوزه عدل و قسط در تمدن جدید	۴) نفوذناپذیری در برابر شیطان
	۵) فراهم نمودن امکان رشد برای همه انسان‌ها

۰/۵
۰/۵
۰/۵
۰/۵

سؤالات احکام: (۲ نمره)

ز

حکم هر یک از موارد زیر را مشخص کنید: (مستحب - حلال و جایز - واجب کفایی - حرام)

۲۴

- الف) استفاده از ابزارها و آلات موسیقی برای اجرای سرودها و برنامه‌های فرهنگی مفید
ب) هر نوع تجارت به نفع رژیم صهیونیستی همچون وارد کردن و ترویج کالا
ج) شرکت در مجالس شادی جهت تبلیغ دین، به شرط رعایت احکام الهی
د) فراهم کردن امکانات ورزشی برای دور شدن افراد جامعه از فساد و بی بند و باری در شرایط ضروری

۰/۵
۰/۵
۰/۵
۰/۵

به هر یک از سؤال‌های زیر، پاسخ کامل و تشریحی بدهید. (۵ نمره)

ح

۲۵ شخصیت انسانی موحد و انسانی مشرک را از جهت داشتن آرامش روحی با یکدیگر مقایسه کنید.

۲۶ یکی از حیل‌های شیطان برای دور کردن انسان از توبه «تسویف» است، آن را شرح دهید.

۲۷ از دلایل حرام بودن قمار، دو مورد را بنویسید.

۲۸ با ظهور اسلام، چه عواملی سد جاهلیت و خرافه‌گرایی را در سرزمین عربستان شکست؟

۲۹ افزایش توان علمی بشر در تمدن جدید، چگونه موجب «نابودی طبیعت» گردید؟

۱
۱
۱
۱
۱
۲۰

☆ موفق و مؤید باشید. ☆

ساعت شروع: ۱۰ صبح

آزمون نوبت دوم

آزمون ۶: دی ۱۴۰۰

نمره

سؤالات امتحانی

ردیف

الف با تدبیر در آیات قرآن و حدیث به سؤالات زیر پاسخ دهید. (۲/۵ نمره)

الف

۱ آیات زیر بیانگر کدام یک از معیارهای تمدن اسلامی است؟

الف) «... قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ»

ب) «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ»

۲ آیه شریفه «كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَ نَبَلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَ الْخَيْرِ فِتْنَةً وَ إِنَّا نُرْجِعُونَ» به کدام سنت الهی اشاره دارد؟

۳ براساس عبارت قرآنی: «أَفَمَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى تَقْوَى مِنَ اللَّهِ وَ رِضْوَانٍ خَيْرٌ...» زندگی محکم و استوار بر چه پایه‌هایی بنا می‌شود؟

۴ حدیث شریف امام باقر (ع) که می‌فرماید: «برای توبه کردن پشیمانی کافی است.» بیانگر چه موضوعی است؟

۰/۵
۰/۵
۰/۵
۰/۵
۰/۵
۰/۵

ب درستی و نادرستی عبارات‌های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید. (۲ نمره)

ب

۵ حسن فاعلی بدین معناست که کار به درستی و به همان صورت که خداوند فرمان داده، انجام شود.

۶ توبه اگر با ایمان و عمل صالح همراه باشد، گناهان را به حسنات تبدیل می‌نماید.

۷ یکی از ویژگی‌های جامعه عدالت محور پیامبر (ص) فراهم شدن امکان رشد برای گروهی محدود بود.

۸ دانش استوار، اندرز نیکو و مجادله با شیوه نیکوتر، از روش‌های صحیح دعوت به دین اسلام است.

عبارت‌های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید. (۲ نمره)

- ۹ خداوند نور هستی است، یعنی تمام موجودات ..... خود را از او می‌گیرند. /۵
- ۱۰ هر کس مالک چیزی باشد حق تصرف و تغییر در آن چیز را دارد، به این حق تصرف ..... می‌گویند. /۵
- ۱۱ در احکام دین، هر دستور خداوند، دلایل خاص خود را دارد که ..... آن حکم و دستور نامیده می‌شود. /۵
- ۱۲ استحکام و ..... یک کشور مهم‌ترین عامل برای حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان است. /۵

به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. (۳ نمره)

- ۱۳ چرا رسیدن به معرفت عمیق درباره خداوند متعال، برای نوجوانان و جوانان آسان‌تر است؟ /۵
- ۱۴ دو مورد از راه‌های تقویت اخلاص را بنویسید. /۵
- ۱۵ مهم‌ترین راه اصلاح و معالجه جامعه از بیماری‌ها و انحرافات اجتماعی چیست؟ /۵
- ۱۶ در چه صورت فراهم کردن امکانات ورزشی و بازی‌ها، واجب کفایی است؟ /۵
- ۱۷ گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام نیازمند چه تغییر و تحولی بود؟ /۵
- ۱۸ دو اثر مثبت تمدن جدید در حوزه علم را بنویسید. /۵

اصطلاحات زیر را تعریف کنید. (۲ نمره)

- ۱۹ الف) شرک عملی /۱
- ب) پیرایش یا تخلیه /۱

کشف ارتباط (۵/۱ نمره)

۲۰ هر یک از موارد سمت راست با کدام یک از موارد سمت چپ ارتباط دارد؟ (در سمت چپ یک مورد اضافی است.)

الف)	ب)
الف) مشارکت مردم در تشکیل حکومت	۱) ظهور پدیده استعمار
ب) بی‌بندوباری جنسی	۲) از بین رفتن حکومت‌های استبدادی
ج) حاکمیت نامطلوب کلیسا	۳) توجه به قانون
	۴) تغییر معیارهای اخلاقی

- ۰/۵ /۰/۵ /۰/۵ /۰/۵

احکام (۲ نمره)

- ۲۱ حکم هر یک از موارد زیر را بنویسید: (حرام - جایز و حلال - واجب - مستحب - واجب کفایی) (یک مورد اضافی است.) /۵
- الف) تولید و توزیع فیلم‌های سینمایی جهت مبارزه با تهاجم فرهنگی /۵
- ب) شرکت در مجالس شادی اگر موجب تقویت صلۀ رحم شود /۵
- ج) استفاده از ابزارهای موسیقی برای اجرای برنامه‌های فرهنگی مفید /۵
- د) شرط بندی در بازی‌ها و ورزش‌های معمولی /۵

به سؤالات زیر پاسخ کامل دهید. (۵ نمره)

- ۲۲ عقیده بر توانایی پیامبر (ص) و اولیاء دین (ع) در برآوردن حاجات انسان چه زمانی موجب شرک و چه زمانی عین توحید است؟ /۱
- ۲۳ از نشانه‌های وجود اختیار در انسان، «تفکر و تصمیم» را توضیح دهید. /۱
- ۲۴ از حیل‌های شیطان برای دور کردن انسان از توبه، «نامید کردن از رحمت الهی» را شرح دهید. /۱
- ۲۵ موقعیت و جایگاه زن در دوره تمدن اسلامی را شرح دهید. /۱
- ۲۶ تفاوت میان امتحان الهی و امتحان بشری را توضیح دهید. /۱

☆ موفق و مؤید باشید. ☆

پاسخ نامه تشریحی

خرداد ماه ۱۳۹۹

آزمون ۱

۲۱ توبه‌کننده باید بکوشد اگر ستمی بر مردم کرده است آن را جبران نماید و حقوق مادی یا معنوی آن‌ها را در حد توان ادا کند و رضایت صاحبان حق را به دست آورد. (۱) حقوق معنوی انسان‌ها بسیار مهم‌تر از حقوق مادی آنان است. مثلاً اگر با دروغ، غیبت و تهمت آبروی انسانی ریخته شده یا ... در واقع حقوق معنوی افراد ضایع شده است و باید فرد توبه‌کننده به جبران حقوق از دست رفته بپردازد. (۱) چنانچه دانش‌آموز مثال‌های دیگری از حقوق معنوی افراد بنویسد نمره منظور گردد.

۲۲ توحید (۵/۵) - معاد (۵/۵)

۲۳ هر صبح پدر دریچه پنجره خانه‌اش را می‌گشود و به دخترش سلام می‌کند. هرگاه قصد سفر داشت، در منزل او را می‌زد و با او خداحافظی می‌کرد. هرگاه از سفر برمی‌گشت، فاطمه (س) اولین کسی بود که پیامبر (ص) به سراغش می‌آمد و حال او را می‌پرسید. (ذکر دو مورد کافی است، هر مورد ۵/۵)

۲۴ توجه به قانون (۵/۵) - مشارکت مردم در تشکیل حکومت (۵/۵)
۲۵ چون جوامع غربی با گذشت چند قرن و شکست‌های پی‌درپی دریافته‌اند که علم تجربی نمی‌تواند پاسخگوی همه نیازهای انسان باشد، پس این نیاز انسان غربی به معنویت باعث ایجاد مکاتب عرفانی و معنوی شد. (۵/۵) اما به دلیل آن‌که برآمده از آموزه‌های وحیانی نیستند، نتیجه‌ای جز سردرگمی برای بشر نداشته‌اند. (۵/۵)

شهریور ماه ۱۳۹۹

آزمون ۲

۱ تمام موجودات، وجود خود را از خداوند می‌گیرند و پا به عرصه هستی می‌گذارند. (۵/۵)

۲ توحید در مالکیت (۵/۵)

۳ تقوی (۵/۲۵) - خشنودی خدا (۵/۲۵)

۴ توبه، گناهان را از قلب خارج کرده و آن را شست‌وشو می‌دهد. (۵/۵)

۵ صحیح (۵/۵)

۶ صحیح (۵/۵)

۷ غلط (۵/۵)

۸ غلط (۵/۵)

۹ ناآرام (۵/۵)

۱۰ تفکر (۵/۵)

۱۱ توفیق (۵/۵)

۱۲ تسویف (۵/۵)

۱۳ الف ۲ (۵/۵)   ب ۳ (۵/۵)   ج ۱ (۵/۵)

۱۴ الف (مستحب) (۵/۵)   ب (واجب کفایی) (۵/۵)

۱۵ حرام (۵/۵)   د (جایز) (۵/۵)

۱۶ توحید (۵/۵)

۱۷ شرک عملی (۵/۵)

۱۸ حُسن فعلی (۵/۵)

۱ نیاز در پیدایش و بقا (۵/۵)

۲ خدا می‌بیند او با این‌که در دام گناه افتاده اما قلبش با اوست و از عملش پشیمان شده است. (۵/۵)

۳ موقعیت خانواده متزلزل نشود (۵/۲۵) و سلامت جسمی و روحی انسان‌ها به خطر نیفتد. (۵/۲۵)

۴ سنت استدراج (املاء و استدراج) (۵/۵)

۵ غلط (۵/۵)

۶ صحیح (۵/۵)

۷ صحیح (۵/۵)

۸ غلط (۵/۵)

۹ وحدت (هماهنگی) (۵/۵)

۱۰ عمل صالح (۵/۵)

۱۱ اقتصادی (۵/۵)

۱۲ الف ۳ (۵/۵)   ب ۴ (۵/۵)   ج ۱ (۵/۵)

۱۳ الف (حرام) (۵/۵)   ب (جایز) (۵/۵)

۱۴ مستحب (۵/۵)   د (واجب کفایی) (۵/۵)

۱۴ هر چه معرفت انسان به خود و رابطه‌اش با خدا بیش‌تر شود، نیاز به او را بیش‌تر احساس و ناتوانی و بندگی خود را بیش‌تر ابراز می‌کند. (۵/۵)

۱۵ فعلی (۵/۵)

۱۶ مسئولیت‌پذیری (۵/۵)

۱۷ توبه اجتماعی (۵/۵)

۱۸ میان بُعد فردی و اجتماعی توحید رابطه متقابل (دوسویه) وجود دارد. هر قدر که مردم یک جامعه به سوی توحید حرکت کنند، ارکان جامعه بیش‌تر رنگ توحیدی به خود می‌گیرد؛ (۵/۵) و هر قدر نهادهای اجتماعی در خدمت اجرای قوانین الهی باشد، زمینه برای رشد انسان‌ها و حرکت به سوی خداوند آسان‌تر می‌گردد. (۵/۵)

۱۹ در امتحان بشری ما از حقیقت درون افراد بی‌خبر هستیم و می‌کوشیم تا از طریق امتحان کردن آن‌ها به آگاهی لازم برسیم؛ (۵/۵) ولی امتحان خداوند برای آگاه شدن از درون افراد نیست، بلکه برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است. (۵/۵)

۲۰ «تسویف» از ریشه «سوف» و به معنای امروز و فردا کردن و کار امروز را به فردا انداختن است. فرد گنهکار دائماً به خود می‌گوید «به زودی توبه می‌کنم.» و آن قدر تکرار می‌کند، تا میل به توبه در او خاموش می‌شود. (۵/۵) شیطان به او می‌گوید تو هنوز جوانی و فرصت توبه داری و می‌توانی در آینده توبه کنی. (۵/۵)

۱۸ با اخلاص (۵/۵)

۱۹ سنت ابتلاء (امتحان) (۵/۵)

۲۰ اگر مصرف کالاهای خارجی موجب وابستگی کشور شود. (۵/۵)

۲۱ تلاش در جهت دور شدن از گناه (۵/۵) - جبران حقوق الهی و حقوق مردم (۵/۵)

۲۲ وقتی جامعه‌ای در برخی از ابعاد از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج شود، نیازمند بازگشت به مسیر توحید و اصلاح، یعنی نیازمند توبه اجتماعی است. (۱) انحراف‌های اجتماعی مانند رباخواری، رشوه گرفتن، بی‌توجهی به عفاف و پاکدامنی و ... (۵/۵)

۲۳ چون رایج شدن این ارتباط، بازگشت به دوران جاهلیت است و بنیان خانواده را متزلزل می‌کند و سلامت جسمی و روحی انسان‌ها را به خطر می‌اندازد. (۱)

۲۴ یکی از اهداف مهم پیامبر (ص) برپایی جامعه عدالت‌محور بود تا مظلوم به آسانی حق خود را از ظالم بستاند و امکان رشد برای همه انسان‌ها فراهم باشد؛ نه این‌که نعمت‌ها در انحصار گروهی محدود باشد. ایشان از هر فرصتی برای رفع تبعیض‌های طبقاتی حاکم بر نظام جاهلی و برقراری فرهنگ برابری استفاده می‌نمود. (۱)

۲۵ نزول تدریجی آیات قرآن و دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش از یک طرف (۵/۵) و تشویق‌های دائمی رسول خدا (ص) از طرف دیگر، سد جاهلیت را شکست و جامعه آن زمان را مشتاق علم کرد. (۵/۵)

۲۶ پس از قرون وسطی در کشورهای اروپایی، توجه به قانون عموماً عکس‌العملی در برابر حاکمیت نامطلوب کلیسا بود. (۵/۲۵)

آگاهی به قانون ابتدا با ترجمه آثار اسلامی اتفاق افتاد و فوایدی برای تمدن جدید داشت. (۵/۲۵) مردم با حقوق خود در مقابل دولت‌ها آشنا شدند و به تدوین قوانین حقوقی پرداختند و برای حفظ آن سازمان‌هایی را تأسیس کردند. (۵/۵)

۲۷ استحکام و اقتدار نظام حکومتی یک کشور، مهم‌ترین عامل برای حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان است. (۵/۵) چون به طور طبیعی یک کشور ضعیف، منزوی می‌شود و همراهی در دنیا نمی‌یابد. (۵/۵)

دی ماه ۱۳۹۹

آزمون ۳

۱ امداد عام الهی (امداد) (۵/۵)

۲ برقراری عدالت (برپایی جامعه عدالت‌محور) (۵/۵)

۳ حکمت - موعظه - جدل (۱/۵)

۴ آشنایی با احکام تجارت (فقه) (۵/۵)

۵ غلط (۵/۵)

۶ صحیح (۵/۵)

۷ غلط (۵/۵)

۸ صحیح (۵/۵)

۹ شرک در خالقیت (۵/۵)

۱۰ حقوق معنوی (۵/۵)

۱۱ دینی (الهی) (۵/۵)

۱۲ برابری (مساوات) (۵/۵)

۱۳ این توانایی را از خود آن‌ها و مستقل از خدا بدانیم. (۵/۵)

۱۴ اطاعت از فرمان‌های خدا (۵/۵)

۱۵ مؤمنان با اخلاص (۵/۵)

۱۶ ناامید کردن از رحمت الهی (۵/۵)

۱۷ الف) بیهودگی ب) پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ فایده‌ای برای جامعه ندارد به کار می‌گیرد. ج) این عمل میان برنده و بازنده کینه و دشمنی به وجود می‌آورد. (ذکر دو مورد کافی است؛ هر مورد ۵/۲۵)

۱۸ تغییر در نگرش انسان‌ها (۵/۲۵) و تحوّل بنیادین در شیوه زندگی فردی و اجتماعی مردم (۵/۲۵)

۱۹ ب) (۵/۵)

۲۰ الف) (۵/۵)

۲۱ الف) ۴ (۵/۵) ب) ۱ (۵/۵) ج) ۲ (۵/۵)

۲۲ الف) واجب (۵/۵) ب) جایز (۵/۵)

ج) مستحب (۵/۵) د) حرام (۵/۵)

۲۳ ما به دلیل محدود بودن ذهن خود نمی‌توانیم ذات امور نامحدود را تصور کنیم و چگونگی وجودشان را دریابیم. خداوند حقیقتی نامحدود دارد؛ در نتیجه ذهن ما نمی‌تواند به حقیقت او احاطه پیدا کند و ذاتش را شناسایی نماید. (محدود بودن ذهن انسان و نامحدود بودن ذات خداوند) (۱)

۲۴ در امتحان بشری ما غالباً از حقیقت درون افراد بی‌خبر هستیم و می‌کوشیم تا از طریق امتحان کردن آن‌ها به آگاهی لازم برسیم؛ ولی امتحان خداوند علیم برای آگاه شدن از درون افراد نیست، بلکه برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است. (۱)

۲۵ اگر جامعه در برخی از ابعاد از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج شود، نیازمند بازگشت به مسیر توحید و اصلاح، یعنی توبه اجتماعی است. انحراف‌های اجتماعی باید در همان مراحل ابتدایی اصلاح شوند تا گسترش نیابند و ماندگار نشوند. رباخواری، رشوه گرفتن، بی‌توجهی به عفاف و پاکدامنی، ظلم کردن و ظلم‌پذیری و اطاعت از غیر خدا از جمله این بیماری‌ها و انحراف‌هاست. مهم‌ترین راه اصلاح و معالجه جامعه از این بیماری‌ها، انجام دادن وظیفه امر به معروف و نهی از منکر است. (۱/۵)

۲۶ دوره جوانی، دوره انعطاف‌پذیری، تحوّل و دگرگونی و دوره پیری، دوره کم شدن انعطاف و تثبیت خوی‌ها و خصلت‌هاست. اگر در دوره جوانی خصلت‌هایی در انسان پدید آمد و ماندگار شد، خارج کردن آن‌ها در پیری بسیار سخت و طاقت‌فرسا خواهد بود. صفات ناپسندی که در ما پدید می‌آیند، شبیه ریشه‌های نهالی هستند که در ابتدا نفوذ کمی در خاک دارد اما هر قدر زمان می‌گذرد، نفوذ آن بیش‌تر می‌شود و قوی‌تر می‌گردد؛ تا جایی که کندن آن درخت بسیار سخت می‌شود. از این رو، توبه در جوانی بسیار آسان‌تر از زمان پیری است. (۱)

۲۷ زنان حق مالکیت و کار داشتند، دسترنج آن‌ها به خودشان تعلق داشت و در اختیار همسر یا پدر قرار نمی‌گرفت، تحصیل برای زنان آزاد بود و اندیشمندان بزرگی در جهان اسلام پیدا شدند که قبلاً سابقه نداشت. (۱)

این حیلۀ شیطان، بیش تر برای گمراه کردن جوانان به کار می رود. به او می گوید تو هنوز جوانی و فرصت توبه داری، بالاخره در آینده می توانی توبه کنی. اما این یک دام است و سبب عادت جوان به گناه می شود، به طوری که ممکن است ترک گناه برایش سخت گردد. (۱)

۲۷ نزول تدریجی آیات قرآن کریم و دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش از یک طرف و تشویق های دائمی رسول خدا (ص) از طرف دیگر، سدّ جاهلیت و خرافه گرایی را شکست. (۱)

۲۸ استحکام و اقتدار نظام حکومتی یک کشور مهم ترین عامل برای حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان است. یک کشور ضعیف، به طور طبیعی منزوی می شود و همراه و همدلی در دنیا نمی یابد. استحکام پایه های اقتصادی و تلاش برای کاهش فقر، توسعه عدالت در همه ابعاد، تقویت اتحاد ملی، انسجام اسلامی و مشارکت عمومی و عمل به وظیفه مقدس امر به معروف و نهی از منکر از مهم ترین عوامل استحکام نظام اسلامی است. (۱)

شهریور ماه ۱۴۰۰

آزمون ۵

۱ توحید در ربوبیت (۵/۲۵) - توحید عملی (۵/۲۵)

۲ امتحان (آزمایش یا ابتلا) (۵/۵)

۳ تقوای الهی (۵/۲۵) - خشنودی خداوند (۵/۲۵)

۴ اطاعت از خدا، رسول و امام (پذیرش ولایت الهی و نفی ولایت طاغوت) (۵/۵)

۵ به دلیل محدود بودن ذهن انسان (نامحدود بودن ذات الهی) (۵/۵)

۶ صحیح (۵/۵)

۷ غلط (۵/۵)

۸ غلط (۵/۵)

۹ صحیح (۵/۵)

۱۰ اختیار (۵/۵)

۱۱ املاء و استدراج (۵/۵)

۱۲ حسنات (۵/۵)

۱۳ خانواده (۵/۵)

۱۴ عدل و قسط (۵/۵)

۱۵ این توانایی را از خود آن ها بدانیم. (مستقل از خداوند بدانیم.) (۵/۵)

۱۶ متقابل (دو سویه) (۵/۵)

۱۷ زیرا توبه گناهان را از قلب خارج می کند و آن را شست و شو می دهد. (۵/۵)

۱۸ حق اطاعت و بندگی (۵/۵)

۱۹ کلیسا و تعالیم تحریف شده - بهره گیری از تجربیات سایر تمدن ها (ذکر یک مورد کافی است.) (۵/۵)

۲۰ (ب) (۵/۵)

۲۱ (الف) (۵/۵)

۲۲ (الف) (۵/۵)

۲۳ (الف) ۴ (۵/۵)

ج) ۵ (۵/۵)

۲۴ (الف) حلال و جایز (۵/۵)

ج) مستحب (۵/۵)

د) واجب کفایی (۵/۵)

۱ یعنی تمام موجودات، «وجود» خود را از او می گیرند. (به سبب او پیدا و آشکار شده و پا به عرصه هستی می گذارند.) (۵/۵)

۲ با توبه همه گناهان (حتی شرک) آمرزیده می شود. (۵/۵)

۳ توحید (۵/۵) - معاد (۵/۵)

۴ امتحان (آزمایش یا ابتلا) (۵/۵)

۵ صحیح (۵/۵)

۶ غلط (۵/۵)

۷ غلط (۵/۵)

۸ صحیح (۵/۵)

۹ ولایت (۵/۵)

۱۰ وجدانی (مشهود) (۵/۵)

۱۱ پیرایش (تخلیه) (۵/۵)

۱۲ خانواده (۵/۵)

۱۳ چون زندگی خود را براساس رضایت خداوند تنظیم کرده و پیرو فرمان های اوست. (۵/۵)

۱۴ حُسن فاعلی (۵/۵)

۱۵ زیرا امکان توبه بیش تر و انجام آن آسان تر است (و جبران گذشته راحت تر). (۵/۵)

۱۶ تولید کالا با کیفیت پایین - فریبکاری در معامله (۵/۵)

۱۷ مظلوم به آسانی حق خود را از ظالم بستاند - امکان رشد برای همه انسان ها فراهم باشد. (ذکر یک مورد کافی است.) (۵/۵)

۱۸ انسان صرفاً یک موجود زنده طبیعی ولی پیچیده تر است (انسان صرفاً نیازهای طبیعی و مادی دارد و از توجه به بعد معنوی و فطرت الهی در این تمدن خبری نیست.) (۵/۵)

۱۹ الف) (شرک عملی در بعد فردی) (۵/۵)

۲۰ ب) (ایجاد کینه و دشمنی میان برنده و بازنده) (۵/۵)

۲۱ الف) (افزایش فاصله میان انسان های فقیر و غنی در جهان) (۵/۵)

۲۲ الف) ۳ (دریافت پاداش های وصف نشدنی اخلاص) (۵/۵)

ب) ۵ (جبران حقوق مردم) (۵/۵)

ج) ۲ (امر به معروف و نهی از منکر) (۵/۵)

د) ۴ (از آثار منفی تمدن جدید در حوزه علم) (۵/۵)

۲۳ الف) حرام (۵/۵) ب) مستحب (۵/۵)

ج) جایز و حلال (۵/۵) د) واجب کفایی (۵/۵)

۲۴ خیر - عقیده به توانایی پیامبر اکرم (ص) و اولیای دین (ع) در برآوردن حاجات انسان (مانند شفا دادن) وقتی موجب شرک است که این توانایی را از خود آن ها و مستقل از خدا بدانیم. اما اگر این توانایی را صرفاً از خدا و انجام آن را با درخواست اولیا از خداوند و به اذن خدا بدانیم، عین توحید است. (۱)

۲۵ مخلوقات جهان، از آن جهت که خدای متعال با علم خود، اندازه، حدود، ویژگی، موقعیت زمانی و مکانی آن ها را تعیین می کند، به تقدیر الهی وابسته هستند و از آن جهت که با فرمان و حکم و اراده الهی ایجاد می شوند، به قضای الهی وابسته اند. (۱)

۲۶ «تسویف»: از ریشه «سوف» و به معنای امروز و فردا کردن و کار امروز را به فردا انداختن است. به عبارت دیگر، فرد گنهگار دائماً به خود می گوید: «به زودی توبه می کنم.» و این گفته را آن قدر تکرار می کند، تا این که دیگر میل به توبه در او خاموش می شود.

۲۵ انسان موحد، چون زندگی خود را براساس رضایت خداوند تنظیم کرده و پیرو فرمان‌های اوست، شخصیتی ثابت و پایدار دارد و برخوردار از آرامش روحی است. در حالی که انسان مشرک به علت تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان‌پذیری از طاغوت، درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار دارد. (۱)

۲۶ «تسویف»: از ریشه «سوف» و به معنای امروز و فردا کردن و کار امروز را به فردا انداختن است. به عبارت دیگر، فرد گنهکار دائماً به خود می‌گوید «به زودی توبه می‌کنم.» و این گفته را آن قدر تکرار می‌کند، تا این که دیگر میل به توبه در او خاموش می‌شود. این حیلۀ شیطان، بیش‌تر برای گمراه کردن جوانان به کار می‌رود. به او می‌گوید تو هنوز جوانی و فرصت توبه داری، بالاخره در آینده می‌توانی توبه کنی. اما این یک دام است و سبب عادت جوان به گناه می‌شود، به طوری که ممکن است ترک گناه برایش سخت گردد. (۱)

۲۷ قمار علاوه بر این که یک کار بیهوده است، پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ فایده‌ای برای جامعه ندارد، به کار می‌گیرد. از طرف دیگر، این عمل میان برنده و بازنده کینه و دشمنی به وجود می‌آورد. (ذکر دو مورد کافی است). (۱)

۲۸ نزول تدریجی آیات قرآن کریم و دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش از یک طرف و تشویق‌های دائمی رسول خدا (ص) از طرف دیگر، سدّ جاهلیت و خرافه‌گرایی را شکست. (۱)

۲۹ افزایش توان علمی بشر و دستیابی وی به ابزارهای نوین، توانایی وی برای بهره‌برداری از منابع طبیعی را به سرعت افزایش داد و به تخریب ساختار طبیعی محیط زیست انجامید. منابع معدنی که نتیجه میلیون‌ها سال فعالیت موجودات بوده، رو به پایان گذاشته، محیط دریاها و اقیانوس‌ها آلوده شده، تعادل ترکیبی گازهای جوّی بر هم خورده، بسیاری از جنگل‌ها از بین رفته و ده‌ها بحران زیست‌محیطی برای انسان به وجود آمده است. (۱)

دی ماه ۱۴۰۰

آزمون

۱ الف) دعوت به آموزش علم و دانش، تدبیر و خردورزی (۵/۵)
ب) پذیرش ولایت الهی (اطاعت از خدا و رسول و امام) یا نفی حاکمیت طاغوت (۵/۵)

۲ سنت ابتلاء و امتحان (۵/۵)

۳ تقوای الهی (۵/۲۵) رضایت پروردگار (۵/۲۵) یا (عمل به احکام و دستورات الهی)

۴ حقیقت توبه (تحقق یافتن توبه با پشیمانی) (۵/۵)

۵ غلط (۵/۵)

۶ صحیح (۵/۵)

۷ غلط (۵/۵)

۸ صحیح (۵/۵)

۹ وجود (۵/۵)

۱۰ ولایت و سرپرستی (۵/۵)

۱۱ حکمت (۵/۵)

۱۲ اقتدار نظام حکومتی (۵/۵)

۱۳ زیرا جوانان و نوجوانان دارای پاکی و صفای قلب هستند. (۵/۵)

۱۴ ۱- افزایش معرفت نسبت به خداوند ۲- راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او ۳- دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات (ذکر دو مورد کافی است). (۵/۵)

۱۵ امر به معروف و نهی از منکر (۵/۵)

۱۶ اگر برای دور شدن افراد جامعه از فساد و بی‌بندوباری ضرورت یابد. (۵/۵)

۱۷ تغییر در نگرش انسان‌ها (۵/۲۵) و تحولی بنیادین در شیوه زندگی فردی و اجتماعی مردم (۵/۲۵)

۱۸ رشد سریع علم (۵/۲۵) توانایی بهره‌مندی بیش‌تر از طبیعت (۵/۲۵)

۱۹ الف) اگر کسی دل به هوای نفس (بت درون) سپرده و او را معبود خود قرار دهد و اوامرش را به فرمان‌های خداوند ترجیح دهد (۵/۵) یا در پی کسب رضایت قدرت‌های مادی و طاغوت (بت‌های بیرون) برآید، چنین شخصی گرفتار شرک عملی شده است. (۵/۵)

ب) گناه آلودگی است و توبه، پاک شدن از آلودگی هاست. (۵/۵) توبه گناهان را از قلب خارج می‌کند و آن را شست‌وشو می‌دهد. به همین جهت این عمل را «پیرایش» یا «تخلیه» می‌گویند. (۵/۵)

۲۰ الف) ۲ (۵/۵) ب) ۴ (۵/۵)

ج) ۳ (۵/۵)

۲۱ ۱- واجب کفایی (۵/۵) ۲- مستحب (۵/۵)

۳- حلال و جایز (۵/۵) ۴- حرام (۵/۵)

۲۲ عقیده به توانایی پیامبر اکرم (ص) و اولیای دین (ع) در برآوردن حاجات انسان (مانند شفا دادن) وقتی موجب شرک است که این توانایی را از خود آن‌ها و مستقل از خدا بدانیم. (۵/۵) اما اگر این توانایی را صرفاً از خدا و انجام آن را با درخواست اولیاء از خداوند و به اذن خدا بدانیم، عین توحید است و از این جهت مانند اثر شفابخشی داروست که خداوند به آن بخشیده است. (۵/۵)

۲۳ هر کدام از ما همواره تصمیم‌هایی می‌گیریم و برای این تصمیم‌ها ابتدا اندیشه می‌کنیم و جوانب آن را می‌سنجیم و سپس دست به عمل می‌زنیم. (۵/۵) گاهی نیز دچار تردید می‌شویم که از میان چندین راه و چندین کار، کدام یک را انتخاب کنیم. دست آخر، پس از بررسی‌های لازم، یکی را برگزیده و عمل می‌کنیم. (۵/۵)

۲۴ ابتدا انسان را با این وعده که «گناه کن و بعد توبه کن» به سوی گناه می‌کشاند و وقتی که او آلوده شد، از رحمت الهی مایوش می‌سازد و می‌گوید «آب که از سرگذشت چه یک وجب، چه صد وجب» در این حالت، انسان با خود می‌گوید که کار از کار گذشته و پرونده عمل نزد خداوند آن قدر سیاه شده است که دیگر توبه‌ام پذیرفته نیست. (۵/۵) در حالی که آدمی، هر قدر هم که بد باشد، اگر واقعاً توبه کند و نادم و پشیمان شود، حتماً خداوند توبه‌اش را می‌پذیرد. (۵/۵)

۲۵ زنان حق مالکیت و کار داشتند. (۵/۲۵) دسترنج آن‌ها به خودشان تعلق داشت و در اختیار همسر یا پدر قرار نمی‌گرفت. (۵/۲۵) تحصیل برای زنان آزاد بود و اندیشمندان بزرگی از زنان در جهان اسلام پیدا شدند که قبلاً سابقه نداشت. (۵/۲۵) قرآن کریم، اصولاً تلقی درجه دوم بودن زن را به شدت نفی کرد و با این نگاه مبارزه کرد. (۵/۲۵)

۲۶ در امتحان بشری ما غالباً از حقیقت درون افراد بی‌خبر هستیم و می‌کوشیم تا از طریق امتحان کردن آن‌ها به آگاهی لازم برسیم (۵/۵) ولی امتحان خداوند علیم برای آگاه شدن از درون افراد نیست؛ بلکه برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است. (۵/۵)